

Få bosettingsklare flyktninger ved starten av året – mange å bosette mot slutten av året

Kommunene ble varslet

Kommunene ble i IMDIs anmodningsbrev fra november 2015 om bosetting i 2016, informert om at det i årets første måneder ville være få bosettingsklare flyktninger i mottakene, få overføringsflyktninger som ville ankomme og et lavt antall nye vedtak fra UDI som ville gi grunnlag for bosetting. Fra starten av året ble kommunene bedt om å prioritere så rask bosetting som mulig av det økte antallet enslige mindreårige (EM) etter som det var mange EM i mottak klare til å få tildelt en kommune.

Få bosettingsklare i januar og februar

Bosettingen i 2015 var rekordhøy og kommunene bosatte særlig mange mot slutten av året. I løpet av november og desember ble antall bosettingsklare i asylmottakene kraftig redusert.

Antallet nye innvilgelser fra UDI som gir grunnlag for bosetting, var i januar 312 og i februar 561. UDI må i 2016 i snitt fatte 1050-1100 innvilgelsesvedtak pr måned om kommunene skal ha tilstrekkelig antall flyktninger å bosette. På grunn av den rekordhøye bosettingen i 2015 og få nye innvilgelser i januar og februar, var antallet bosettingsklare flyktninger ved starten av mars enda lavere enn forventet. 1. mars var det kun 630 bosettingsklare flyktninger i mottak som ikke var tildelt en kommune, og 1/3 av disse var enslige mindreårige.

For nærmere informasjon, se IMDIs månedsrapport for februar

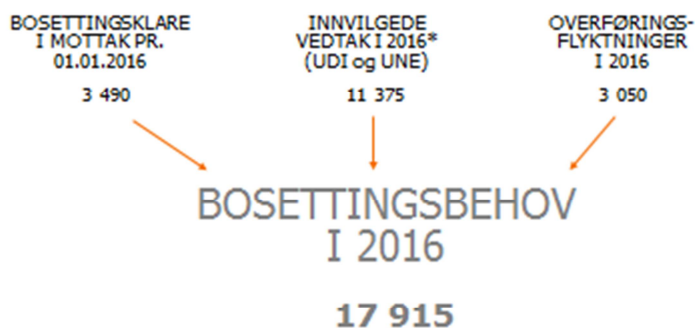
<http://www.imdi.no/globalassets/dokumenter/rapporter/2016/manadsrapport-for-busetting.pdf>

Antall bosettingsklare øker fra og med mars – og ytterligere fra mai/juni

I følge siste prognose fra UDI vil antall vedtak i asylsaker i 2016 øke til totalt 23 500; dette innbefatter både innvilgelser og avslag. Dette tallet tilsvarer nær hele restansen per 1.1.2016 og er en fordobling sammenlignet med antall vedtak i 2015. UDI foretar også endringer i prioriteringene og vil i tiden fremover behandle en større andel av saksporteføljer med sannsynlighet for høy innvilgelse, som syrere og eritreere.

Prognosene viser at bosettingsbehovet i Norge i 2016 vil være 17 915. Dette samsvarer med bosettingsbehovet på 18 000 som i fjor ble fastsatt av Nasjonalt utvalg for bosetting og opprettholdt av utvalget ved ny vurdering i februar 2016.

Tradisjonelt har det vært lav bosettingsaktivitet i kommunene på sommeren. I 2015 ble det likevel bosatt mange både i juni og august – og det var forholdsvis god bosetting også i juli. Selv om mye er usikkert og avhengig av at UDI holder sine prognoser for antall vedtak, er det grunn til å tro at kommuner som kan opprettholde bosettingskapasitet gjennom sommeren, vil kunne få tilgang på flyktninger å bosette. Kommunene må samtidig totalt regne med å bosette mange i årets tre siste måneder.

* januar - oktober

UDIs siste prognose for egen saksproduksjon er at antall innvilgelser vil være mellom 700 og 1 000 per måned i mars, april og mai og øke til om lag 1 400 i juni. I tillegg til de månedlige innvilgelsene fra UDI, kommer den månedlige andelen av de 3 050 overføringsflyktningene som fordeles noenlunde jevnt gjennom året. Når det gjelder enslige mindreårige var det primo mars ca. 400 i mottak og på omsorgssentra som ikke var tildelt kommune, og antall månedlige innvilgelser for denne gruppen vil øke noe fra og med april.

IMDi ønsker tett dialog

Ganske mange kommuner har høyere kapasitet til å bosette flyktninger tidlig på året enn antall flyktninger de har fått tildelt for bosetting. En del kommuner har i det hele tatt ikke fått flyktninger å bosette ut fra den spesielle situasjonen. I tillegg er det både blant bosettingsklare og de som vil bli bosettingsklare de nærmeste månedene, en høy andel enslige mindreårige og enslige voksne – spesielt menn. Situasjonen kan være utfordrende for kommuner som har lagt opp til jevn bosetting gjennom året. IMDi vil prioritere kommuner som bosetter raskt og som har stor bosettingskapasitet.

IMDi ønsker tett dialog med hver enkelt kommune for å finne fleksible løsninger inntil antallet bosettingsklare flyktninger igjen øker. Vi gjentar ønsket om at kommunene som skal bosette enslige mindreårige, så langt mulig bosetter disse tidligere og raskere enn opprinnelig planlagt. Kommunene bes også om å vurdere muligheten for å opprette flere bokollektiver for enslige voksne, selv om det akkurat nå er få fra samme nasjonalitetsgruppe.

Situasjonen vil ifølge prognosene endre seg gradvis i perioden fra mars til juni, etter hvert som flere asylsøkere får innvilget oppholdstillatelse og flere overføringsflyktninger blir budsendt og bosatt.

Kommuner som ikke har lagt konkrete planer for å bosette tidlig og som skal bosette et mindre antall flyktninger, kan med fordel tilrettelegge for å vente med bosetting frem til høsten.

Justert sammensetning

Bosettingsbehovet i 2016 er som nevnt fortsatt anslått til 18 000 i 2016. Men det er en nedgang i behovet for plasser til enslige mindreårige, og en tilsvarende økning i behovet for ordinære plasser.

Siste prognoser viser at det er behov for å bosette om lag 2 500 enslige mindreårige under 18 år, hvor av omlag 650 er under 15 år. I tillegg vil det være ca. 300 som er blitt mellom 18 og 20 år og som utløser særskilt tilskudd for enslige mindreårige. Dette utgjør til sammen 2 800 personer. Dette er en nedgang i bosettingsbehovet for EM som i november 2015 ble anslått til 4 400.

Kommunene har hittil sagt ja til 16 000 flyktninger

Kommunene hadde pr. midten av mars sagt ja til å bosette 16 000 av de 18 000 flyktningene som det er behov for å bosette i 2016. Og fortsatt er det en del kommuner som ikke har fattet nye vedtak ut fra IMDi's anmodning fra november 2015. Disse kommunene bes nå om å fatte vedtak snarest! Eventuelt om å rapportere fattede vedtak til IMDi hvis dette er avglemt.

IMDi hadde ved utgangen av februar disponert nær 25 prosent av de 16 000 plassene. Behovet for plasser til enslige mindreårige over 15 år i 2016 er snart dekket. Det er fortsatt en manko på plasser til enslige mindreårige under 15 år. Her har kommunene sagt ja til å bosette mindre enn 400 av behovet på 650.

Dersom kommunene skulle vedta flere plasser for enslige mindreårige enn det som er behovet ifølge de siste prognosene, vil IMDi ta kontakt med aktuelle kommuner om fordelingen mellom ordinære plasser og plasser for enslige mindreårige. IMDi vil også ha dialog med kommuner som har ønsket å vente med å vurdere hvorvidt de skal bosette enslige mindreårige.

Foreløpig plantall for 2017

Nasjonalt utvalg for bosetting anslo i november et foreløpig plantall på 21 000 for 2017. Plantallet er foreløpig ikke endret. Det er stor usikkerhet om antall asylsøkere i 2016. Bosettingsbehovet for 2017 vil bli fastsatt av Nasjonalt utvalg i løpet av juni 2016 basert på oppdaterte prognoser over asylsøkere i 2016 og 2017. Etter at bosettingsbehovet for 2017 er fastsatt, vil IMDi sende kommunene anmodningsbrev for 2017.

Trondheim 21.03.2016

IMDi Midt-Norge

Rune S Foss
regiondirektør